

La guerra amb ulls de nen

Una exposició a Banyoles mostra il·lustracions fetes per escolars durant el conflicte bèl·lic espanyol S'utilitzaven per donar a conèixer al món la causa republicana

Durant la guerra espanyola del 1936 al 1939, molts escolars del bàndol republicà van ser traslladats a unes colònies a mesura que avançaven les tropes franquistes, a fi de tenir-los allunyats del conflicte i alhora permetre que poguessin seguir els seus estudis amb certa normalitat. D'aquestes estades col·lectives n'hi va haver sobretot al País Valencià. A Catalunya se'n va establir una a Portbou. En consumir-se la derrota republicana, molts d'aquests infants van marxar cap a l'exili.

Tot aquest procés forçosament traumàtic –el trasllat, les colònies, la reculada i el pas cap a un país desconegut– va ser plasmat per aquestes criatures en uns dibuixos que el govern republicà distribuïa a diferents països com a reclam de la seva causa. Se'n pot veure una selecció a Llapis, paper i bombes. 1936-1939, una exposició que fins a finals de juny es podrà visitar al Museu Arqueològic de Banyoles [<http://www.museusdebanyoles.cat>]. Aquest centre i l'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany, la Universitat d'Alacant i el Museu d'aquesta mateixa universitat l'han produïda amb material provinent de diverses universitats nord-americanes i la Biblioteca Nacional espanyola [<http://www.bne.es>]. La mirada ingènua dels autors, d'entre 9 i 15 anys –matisada pel to propagandístic que necessitava la República–, hi reflecteix des de bombardejos sobre hospitals fins a batalles, passant per soldats i escenes quotidianes en un jardí, una classe i els dormitoris, o uns paletes treballant en un edifici. També hi ha alguna caricatura del general Franco. En l'apartat dedicat a l'exili, resulten molt emotives les escenes de famílies, maletes en mà, acomiadant-se de les nenes i els nens en estacions o a punt d'agafar un autobús. En clau local, en una vitrina s'han reunit documents vinculats a la guerra a la comarca, per exemple, la llista de refugiats –bona part dels quals, mainada– acollits als municipis de Vilademuls o Cornellà del Terri. En aquest darrer veiem que n'hi van arribar sobretot de Catalunya mateix, però també molts de Santander, Biscaia i Saragossa. Completen el muntatge alguns cartells i fotografies del fons del Centro Documental de la Memoria Histórica [<http://www.culturaydeporte.gob.es>] de Salamanca.

En el marc del projecte de recuperació de la memòria històrica que està desplegant l'Ajuntament [<http://www.banyoles.cat>], l'exposició es vol adreçar especialment als estudiants dels centres d'ensenyament de Banyoles.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 10-05-2021, Pàgina 24

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/1966304-la-guerra-amb-ulls-de-nen.html>